

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22.04.1997, sp. zn. 1 To 5/97, ECLI:CZ:VSPH:1997:1.TO.5.1997.1

Číslo: 16/1998

Právní věta:

Žádost obžalovaného, aby hlavní líčení bylo konáno v jeho nepřítomnosti (§ 202 odst. 4 tr. ř.), a jeho souhlas s přečtením protokolu o výslechu svědka v hlavním líčení (§ 211 odst. 1 tr. ř.) musí učinit obžalovaný osobně, a nikoli prostřednictvím obhájce, neboť jde o úkony, jejichž povaha takový postup vylučuje. Pokud je neučiní ústně do protokolu, může tak učinit jiným způsobem stanoveným pro podání, tj. písemně, telegraficky, telefaxem nebo dálnopisem (§ 59 odst. 1 tr. ř.), vždy ovšem tak, aby nebylo pochyb, že jde o podání učiněné osobně obžalovaným. Zákon nepřipouští učinit tyto úkony telefonicky.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 22.04.1997

Spisová značka: 1 To 5/97

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Hlavní líčení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 59 odst. 1
§ 202 odst. 4
§ 211 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze zrušil k odvolání krajského státního zástupce v Českých Budějovicích a obžalovaných rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 12. 1996 sp. zn. 1 T 6/91 a věc vrátil soudu prvního stupně, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočka Tábor ze dne 6. 12. 1996 sp. zn. 1 T 6/91 byli obžalovaní F. N., V K., O. T. a J. P. uznáni vinnými trestnými činy krádeže podle § 247 tr. zák., poškozování cizí věci podle § 257 tr. zák. a podílnictví podle § 251 tr. zák., resp. různými formami účastenství na těchto trestných činech.

Trestné činnosti se měli dopustit buď přímou účastí nebo participací na sérii vloupání do církevních objektů podrobně popsanych ve výroku rozsudku, a to v období od května do září roku 1990.

Za to byli zmíněným rozsudkem odsouzeni:

Obžalovaný F. N. podle § 247 odst. 4 a § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání sedmi roků se zařazením do věznice s ostrahou podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. Dále mu byl uložen podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. trest propadnutí věcí uvedených ve výroku.

Obžalovaný V. K. podle stejných ustanovení jako obžalovaný F. N. k trestu odnětí svobody v trvání pěti a půl roku se zařazením do věznice s ostrahou a dále k trestu propadnutí věcí uvedených ve výroku.

Obžalovaný O. T. podle shodných ustanovení jako obžalovaní F. N. a V. K. k trestu odnětí svobody v trvání sedmi roků se zařazením do věznice s dozorem a dále k trestu propadnutí věcí uvedených ve výroku.

Obžalovaný J. P. podle § 247 odst. 3 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání dvou let, jehož výkon mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu tří let podle § 58 odst. 1 písm. a) a § 59 odst. 1 tr. zák.

Současně bylo rozhodnuto o uplatněných nárocích na náhradu škody.

Proti tomuto rozsudku podali ve lhůtě uvedené v ustanovení § 248 odst. 1 tr. ř. odvolání obžalovaní F. N., V. K. a O. T. a dále krajský státní zástupce v Českých Budějovicích. Ohledně obžalovaného J. P. nabyl rozsudek právní moci.

Vrchní soud v Praze z podnětu shora uvedených odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků, proti nimž mohli odvolatelé podat odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které rozsudku předcházelo, přihlížeje přitom i k vadám, které odvoláními výslovně vytýkány nebyly, a na tomto podkladě dospěl k následujícím závěrům:

V úvodu je třeba vyzdvihnout, že šlo již o druhé meritorní rozhodnutí soudu prvního stupně v uvedené věci. Původní rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 6. 1991 sp. zn. 1 T 6/91 byl usnesením Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 12. 1991 zrušen s výjimkou výroku, jímž byl obžalovaný O. T. uznán vinným trestným činem nedovoleného ozbrojování podle § 185 odst. 2 písm. a) tr. zák., a věc byla podle § 259 odst. 1 tr. ř. vrácena soudu prvního stupně, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Je nesporné, že při novém hlavním líčení, které bylo soudem prvního stupně provedeno v souladu s ustanovením § 219 odst. 2, věty druhé, tr. ř., byla situace soudu prvního stupně především pro značný časový odstup od prvního projednání věci komplikovaná. Na druhé straně nelze přehlížet některá pochybení procesního rázu, kterých se soud prvního stupně dopustil, byť byl nejspíše veden jinak opodstatněnou snahou zamezit dalším průtahům v tomto řízení. Za nesprávný je nutno považovat postup Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočka Tábor v těch případech, ve kterých zákon vyžaduje pro konání hlavního líčení výslovnou žádost obžalovaného (viz ustanovení § 202 odst. 4 tr. ř.), resp. jeho souhlas se čtením výpovědi svědků, namísto jejich osobního výslechu (viz ustanovení § 211 odst. 1 tr. ř.), zatímco soud prvního stupně se spokojil s prohlášením obhájce obžalovaného, že jeho mandant o konání líčení žádá, resp. s telefonicky daným souhlasem obžalovaného.

V prvním případě (viz vyjádření obhájce JUDr. A. D. za jeho mandanta obžalovaného F. N. na počátku hlavního líčení dne 4. 11. 1996) šlo o případ, kdy je nutný výslovný souhlas obžalovaného. Obhájce

sice má v souladu s ustanovením § 41 odst. 2 tr. ř. mimo jiné i právo podávat za obviněného žádosti, nemůže jej však zastoupit v těch případech, kdy z povahy úkonu plyne, že jej musí obviněný učinit osobně. V případě žádosti o konání hlavního líčení v jeho nepřítomnosti by ji obviněný mohl učinit i některou z forem podání uvedených v ustanovení § 59 odst. 1, věty druhé, tr. ř., tj. písemně, telegraficky, telefaxem či dálnopisem, ovšem i v těchto případech tak, aby nebylo pochyb, že jde o podání činěné osobně obviněným. Údajná žádost obviněného, kterou jeho obhájce před soudem reprodukoval, proto podmínky kladené trestním řádem nesplňuje.

Z důvodů rozvedených shora nelze rovněž považovat za respektování zmíněných ustanovení trestního řádu, aby obviněný v případech, kdy je nutný jeho výslovný souhlas, jej podal telefonicky, neboť totožnost obviněného nelze v tomto případě spolehlivě prověřit. Nebyly proto splněny podmínky ustanovení § 211 odst. 1 tr. ř. pro čtení výpovědí svědků.

V další části rozhodnutí se Vrchní soud v Praze zabýval dalšími pochybeními soudu prvního stupně při zjišťování skutkového stavu a při právním posouzení žalovaného skutku.